

Q Ə T N A M Ə

(surəti)

Azərbaycan Respublikasının adından

XXXX-cu il

№ 2(103)XXXX/XXXX

Bakı şəhəri

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin mülki kollegiyasının hakimləri - Eyvazov Rafael Əmir oğlu (sədrlik edən və məruzəçi), Əliyev Zaur Əli oğlu və Talışinski Fuad Şəmsəddin oğlundan ibarət tərkibdə, Əsədov Orxan Vüqar oğlunun katibliyi, Maraqlı şəxsin nümayəndəsi XXXXoğlunun iştirakı ilə,

Ərizəçi Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamentinin «ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması» barədə ərizəsinə dair mülki iş üzrə Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin XXXX-cu il tarixli, 2(007)-XXXX/XXXX sayılı qətnaməsindən maraqlı şəxs XXXXoğlu tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətinə açıq məhkəmə iclasında baxaraq,

MÜƏYYƏN ETDİ:

Ərizəçi Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamenti ərizə ilə birinci instansiya məhkəməsinə müraciət edərək, məhkəmədən XXXXoğlunun ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

Ərizə onunla əsaslandırılmışdır ki, vergi öhdəliklərini Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikləri üçün XXXX-ci il tarixə dövlət büdcəsinə vergi ödəyicisi olan XXXX Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (VÖEN XXXX) 392.127,0 manat məbləğində (o cümlədən vergilər üzrə 0 manat, faizlər üzrə 0 manat, maliyyə sanksiyası üzrə 0 manat, məhkəmə qərarı ilə təmin edilmiş hissə üzrə 392.127,0 manat), «XXXX» Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin (VÖEN: XXXX) 728.274,98 manat məbləğində (o cümlədən vergilər üzrə 0 manat, faizlər üzrə 0 manat, maliyyə sanksiyası üzrə 0 manat, məhkəmə qərarı ilə təmin edilmiş hissə üzrə 728.274,98 manat) vergi borcları vardır. Yaranmış borc məbləğlərinin 5 gün ərzində dövlət büdcəsinə ödənilməsi məqsədi ilə vergi ödəyicilərinə Vergi Məcəlləsinin 65-ci maddəsinə əsasən XXXX-cı il tarixli bildirişlər göndərilmiş, lakin vergi ödəyiciləri yaranmış borc məbləğini ödəməmişlər. Reyestr məlumatlarına əsasən borclu hüquqi şəxslərin icra orqanının rəhbəri olan XXXXoğlu Bakı şəhəri, Nizami rayonu, XXXX ünvanında yaşayır. Qeyd edilənlərə əsasən, məhkəmədən ərizənin təmin olunması xahiş edilmişdir.

Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin XXXX-cu il tarixli, 2(007)-XXXX/XXXX sayılı qətnaməsi ilə (hakim Məzahir Sadiqov) ərizə təmin olunmuşdur.

Maraqlı şəxs birinci instansiya məhkəmənin qeyd edilən qətnaməsindən apellyasiya şikayəti verərək, qətnamənin ləğv olunmasını, ərizənin təmin olunmamasını xahiş etmişdir.

APELLYASIYA ŞİKAYƏTİNİN DƏLİLLƏRİ:

Maraqlı şəxs apellyasiya şikayətini – birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsinin əsassız olması, maddi və prosessual hüquq normalarının pozulması, məhkəmə hökmü ilə hüquqi şəxslərin faktiki olaraq başqa şəxslər tərəfindən idarə olunması, bu səbəbdən də vergi öhdəliklərinin həmin şəxslər tərəfindən ödənilməli olması və s. kimi əsaslandırılmış, məhkəmə kollegiyasından apellyasiya şikayətinin təmin olunmasını xahiş etmişdir.

İZAHATLAR, PROSESSUAL MƏSƏLƏLƏR:

Məhkəmə baxışında iştirak edən maraqlı şəxsin nümayəndəsi apellyasiya şikayətini müdafiə edərək orada göstərilən dəlillərə uyğun izahat vermiş, məhkəmə kollegiyasından apellyasiya şikayətinin təmin olunmasını xahiş etmişdir.

İşə baxılması ilə bağlı məhkəmə iclasının yeri və vaxtı barədə ərizəçiyə rəsmi qaydada məlumat verilmiş, lakin nümayəndəsi, məhkəmə iclasına gəlməmiş, gəlməməsinin səbəbləri barədə məhkəməyə məlumat verməmişdir.

Bu səbəbdən də, məhkəmə kollegiyası, Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsinin (bundan sonra – MPM) 376.2-ci maddəsinə əsasən iş ərizəçinin nümayəndəsinin iştirakı olmadan baxılmasını mümkün hesab etmişdir.

HÜQUQİ MƏSƏLƏLƏR:

MPM-in 372.1-ci maddəsinə əsasən apellyasiya instansiyası məhkəməsi tam hüquqlu məhkəmə kimi işə, işdə olan və əlavə təqdim olunmuş sübutlar əsasında mahiyyəti üzrə baxır.

Məhkəmə kollegiyası məruzəçi hakimin məruzəsini və izahatı dinləyib, iş üzrə toplanmış sübutları tam, hərtərəfli və obyektiv araşdırıb, apellyasiya şikayətinin dəlillərinə və iş üzrə müəyyən edilmiş faktiki hallara tətbiq edilməli qanun normalarına uyğun qiymət verərək hesab edir ki, apellyasiya şikayəti təmin olunmamalı, qətnamə dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Belə ki, işdə olan şəxsi hesab vərəqələrinin surətindən görünür ki, XXXX-ci il tarixə XXXX və XXXX Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətlərinin ödənilməmiş vergi borcu müvafiq olaraq 392.127,0 manat və 728.274,98 manat təşkil etmişdir.

İşdə olan vergi borcunun ödənilməsinə dair XXXX-cı il tarixli bildirişlərdən görünür ki, XXXX və XXXX Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətlərinə yaranmış vergi borcunun ödənilməsi barədə bildiriş göndərilmişdir.

İşdə olan hüquqi şəxs haqqında məlumatlardan görünür ki, XXXX və XXXX Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətlərinin rəhbəri XXXXoğludur, müvafiq olaraq XXXX VÖEN nömrəsi ilə XXXX-ci il tarixdə, XXXX VÖEN nömrəsi ilə XXXX-ci il tarixdə qeydiyyatı alınmışdır.

İşdə olan şəxsiyyət vəsiqəsinin surətindən görünür ki, XXXXoğlu 30 sentyabr 1977-ci il tarixdə Bakı şəhərində doğulmuşdur, Bakı şəhəri, Nizami rayonu, XXXX ünvanında qeydiyyatdadır.

Məhkəmə kollegiyası mübahisə ilə bağlı birinci instansiya məhkəməsinin gəldiyi nəticə ilə razılaşıaraq, qeyd etməyi zəruri hesab edir ki, hüquqi şəxsin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə tədbirin həyata keçirilməsində əsas məqsəd məhz hüquqi şəxsin vergi öhdəliyinin (borcunun) dövlət büdcəsinə ödənilməsinin təmin etməkdən ibarətdir.

Belə ki, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 73-cü maddəsinə əsasən qanunla müəyyən edilmiş vergiləri və başqa dövlət ödənişlərini tam həcmdə və vaxtında ödəmək hər kəsin borcudur.

Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 16.1 və 16.1.1-ci maddələrinin tələbinə görə qanunla müəyyən edilmiş vergiləri ödəmək vergi ödəyicisinin vəzifəsidir.

Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 32.1-ci maddəsinə əsasən vergi orqanları vergilərin tam və vaxtında yığılmasını təmin etmək məqsədi ilə vergi nəzarətini həyata keçirirlər.

Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 77.1-ci maddəsinə əsasən vergi ödəyicisinin bu Məcəllədə göstərilən hallarda və qaydada müəyyən edilən vergini (o cümlədən cari vergi ödəmələrini) ödəmək vəzifəsi onun vergi öhdəliyi hesab olunur.

Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 78.1-ci maddəsində vergi ödəyicisinin hesablarında və ya kassasında vəsaitin, habelə onun əmlakının olub-olmamasından asılı olmayaraq vergi öhdəliklərinin yerinə yetirilməsinin məcburi olması təsbit edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin Plenumu «Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 78.3, 85.4, 90.3 və 93.1.1-ci maddələrinin şərh edilməsinə dair» XXXX-ci il tarixli Qərarında göstərmişdir ki, vergi hüquq münasibətləri bir tərəfin digər tərəfin hakimiyyəti tabeliyində olmasına əsaslanır. Bu münasibətlər dövlətin adından fəaliyyət göstərən bir tərəfin – vergi orqanının hakimiyyət səlahiyyətlərinə malik olmasına, digər tərəfin – vergi ödəyicisinin isə təbəçiliyinə əsaslanan tərəflərin subordinasiyasını nəzərdə tutur. Xüsusilə qeyd olunmalıdır ki, vergi orqanının tələbləri və vergi ödəyicisinin öhdəlikləri müqavilədən deyil, qanundan irəli gəlir.

Qanunvericiliyin tələbinə görə vergiləri tam həcmdə və vaxtında ödəmək hər kəsin borcudur. İşdə olan sübutlarda isə görünür ki, hüquqi şəxslər olan XXXX və XXXX Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətlərinin dövlət büdcəsinə ödənilməmiş vergi borcları vardır.

Vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə, hesablanmış vergilər üzrə borcların və faizlərin, tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının ödənilməsinin təmin etmək üçün fiziki şəxslərin və ya hüquqi şəxslərin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırıla bilər.

Belə ki, MPM-in 355-5.1-ci maddəsinə əsasən vergi ödəyicisi vergi öhdəliyini Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş müddətdə yerinə yetirmədikdə, hesablanmış vergilər üzrə borcların və faizlərin, tətbiq edilmiş maliyyə sanksiyalarının ödənilməsinin təmin etmək üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanı fiziki şəxslərin və ya hüquqi şəxslərin icra orqanının rəhbərinin ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması barədə məhkəməyə müraciət etmək hüququna malikdir.

Maraqlı şəxs apellyasiya şikayətində hüquqi şəxslərin idarəçiliyinin faktiki olaraq başqa şəxslər tərəfindən həyata keçirilməsini göstərsə də, hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı ilə bağlı reyestr məlumatlarında direktor kimi məhz XXXXoğlu qeyd olunmuşdur.

Eyni zamanda, maraqlı şəxs XXXXoğlu məhkəməyə qeyd edilən hüquqi şəxslərin rəsmi qaydada rəhbəri (direktoru və s.) olmaması və hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatında rəhbər kimi qeydə alınmaması ilə bağlı da hər hansı sübut təqdim edə bilməmişdir.

Halbuki, «Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında» Qanunun 9.1-ci maddəsinə əsasən, hüquqi şəxslərin, xarici hüquqi şəxsin nümayəndəlik və ya filiallarının təsis sənədlərinə edilən hər bir dəyişiklik, eləcə də qeydə alınmış faktların hər bir sonrakı dəyişikliyi qeydiyyata alınmalıdır.

Beləliklə, işin faktiki halları və qanunvericiliyin qeyd edilən müddəalarına əsasən məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, birinci instansiya məhkəməsi ərizəni təmin etməklə düzgün nəticəyə gəlmişdir. Apellyasiya şikayətinin dəlilləri qətnamənin ləğvinə əsas ola bilməz. Bu səbəbdən də, apellyasiya şikayəti təmin olunmamalı, qətnamə dəyişdirilmədən saxlanmalıdır.

Şərh edilənlərə əsasən və MPM-in 372, 382, 384.0.1, 393 və 405.0.1-ci maddələrini rəhbər tutaraq, məhkəmə kollegiyası

QƏT ETDİ:

Ərizəçi Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi yanında Bakı şəhəri Lokal Gəlirlər Departamentinin «ölkədən getmək hüququnun müvəqqəti məhdudlaşdırılması» barədə ərizəsinə dair mülki iş üzrə Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin XXXX-cu il tarixli, 2(007)-XXXX/XXXX sayılı qətnaməsindən maraqlı şəxs XXXXoğlu tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayəti təmin olunmasın.

İş üzrə Bakı şəhəri Nizami Rayon Məhkəməsinin XXXX-cu il tarixli, 2(007)-XXXX/XXXX sayılı qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılsın.

Qətnamədən işdə iştirak edən şəxslərə rəsmi qaydada verildiyi gündən 02 (iki) ay müddətində Bakı Apellyasiya Məhkəməsi vasitəsi ilə Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin mülki kollegiyasına kassasiya şikayəti verilə bilər.